# Puterea Sfintei Cruci

**Pr. Gh. Calciu**

***Mare este puterea crucii Tale, Doamne, cå s'a înfipt in loc şi lucrează în lume. Ea face din pescari Apostoli şi din pågâni mucenici, ca så se roage pentru sufletele noastre.***

Iubiți credincioşi,

Când Mântuitorul a decis så Se jertfească pentru mântuirea lumii, El a ales ca instrument de tortură şi de moarte pentru Sine, cel mai infam mijloc de pedeapsă pe care îl avea lume vremii în care a trăit: crucea. In concepția popoarelor asiatice şi, prin împrumut, chiar şi imperiul roman, crucea era mijlocul de moarte chinuitoare pentru marii tâlhari, pentru ucigaşi, iar după începerea råspândirii creştinismului în lume, ea a fost folosită în largå måsurå de către împårații romani pentru uciderea creştinilor. Unii creştini, în special pe vremea persecuției lui Nero, erau crucificați, unşi cu smoală şi li se dădea foc pentru a arde de vii, ca nişte torțe pentru mårturisirea lui Dumnezeu şi a lui Iisus ca Mântuitor al lumii de către cei care îl predicau şi acceptau så moară pentru El.

Astfel, crucea îşi schimbă semnificația infamantă, începând cu råstignirea lui Iisus şi devine instrument de venerare şi de acces la mântuire; pentru că nimeni nu mai poate vorbi acum de cruce şi de moartea pe cruce, fåra a se gândi, mai departe, la Invierea lui Iisus după moartea pe cruce şi, implicit, la învierea noastră a tuturor, "*cei care au făcut cele bune spre învierea vieții, iar cei care au făcut cele rele, spre învierea osândei."* (In. 5: 29)

De ce a ales Iisus crucea pentru a muri pe ea? De ce a vrut El să facă din acest obiect infamant instrumentul de salvare a lumii? Mai întâi că, pentru Dumnezeu nu există nimic infamant pe acest pământ, pentru că El a făcut totul bine. Numai păcatele noastre strică binele făcut de Dumnezeu; în al doilea rând stă faptul că, în sistemul de creație pe care Dumnezeu l-a ales, crucea este elementul de bază, atât în planul real, cât şi în cel intelectual. Toată creația în această lume este bazată pe organizarea materiei în formă de cruce. Sistemul de atracție şi respingere, care este tot o formă de energie în cruce, solicită materia în aşa fel, încât ea nu se poate organiza pe plan orizontal şi pe plan vertical fără a-şi lua ca principiu de aşezare crucea. Nu există un singur obiect sau ființă veritcale, sau cât de cât un relief, care să nu-şi aibă crucea ca axă de organizare. Un copac creşte pe verticală, dar şi pe orizontală; o ființă mobilă, de asemenea. Mai mult, toate ființele şi vegetalele au o simetrie bilaterală, adică brațul lung al crucii trece prin mijlocul ființelor creându-le această simetrie. In reprezentările grafice, tot crucea, brațele ei orizontale şi verticale categorisesc valorile negative (în stânga brațului vertical şi sub brațul orizontal), stabilindu-se astfel o ierarhizare a valorilor în plan intelectual cu care lucrăm ca şi cum ele ar fi materiale. Orice obiect creat de om şi care se mişcă pe pământ, pe apă sau în aer, are ca principiu fundamental în structura lui crucea.

De aceea a ales Dumnezeu acest simbol pentru a ne duce pe calea mântuirii, pentru că ea, crucea, este elementul fundamental pentru planul material şi intelectual. Prin moartea pe cruce a lui Iisus, crucea capătă cea mai înaltă semnificație, aceea de a fi condiția mânturii noastre.

*“Oricine voieşte să vină după Mine să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-mi urmeze Mie”. (Mc. 8: 34)*

Crucea este atât de importantă, nu numai pentru că Mântuitorul a murit pe ea şi martirii care au urmat după El şi au murit pentru El, dar este locul sfinţit de sângele Lui Hristos şi pe ea s’a întemeiat sfânta Biserică, în mod mistic. Dacă Biserica văzută a fost înfiinţată la 10 de zile după Inălţarea Mântuitorului la cer când, în urma Pogorîrii Sf. Duh, prin predica Sf. Petru, s’au botezat ca la trei mii de suflete, acolo pe Golgota Si pe cruce s’a realizat pe plan mistic sacrificiul pe care Iisus l-a anunţat ucenicilor Săi la Cina cea de Taină când a numit pâinea trupul Său şi vinul sângele Său:

*“Iar pe când mâncau ei, Iisus, luând pâine şi binecuvântând, a frânt şi, dând uceniclor, a zis:* ***Luaţi, mâncaţi, acesta este trupul Meu.*** *Si luând paharul şi mulţumind, le-a dat zicând:* ***Beţi dintru acesta toţi, că acesta este sângele Meu al Legii celei Noi, care pentru mulţi se varsă spre iertarea păcatelor.”*** (Mt. 26: 26-28)

Acolo s’a instituit sfânta Euharistie, prin rugăciunea pronunţată de Iisus atunci când a binecuvântat pâinea şi vinul, dar temelia mistică a Bisericii s’a pus pe Golgota, pe sângele vârsat pe cruce. De aceea, bisericile noastre de zid au formă de cruce (sau de corabie) de aceea, la mormântul creştinilor adevaraţi, la capul lor, stă de veghe, până la Judecata din Urmă, Crucea, fie de piatră, fie de lemn, fie crucea spirituală pe care şi-o ia orice creştin, când acceptă pe Hristos. Nimeni nu-L poate accepta pe Hristos fără a-şi asuma şi crucea Lui.

Nu este uşor să-ţi asumi această cruce. Ea este pentru mulţi dintre oameni, care se supun înţelepciunii lumii acesteia, nebunie. Sfântul Pavel spune în Epistola Intâi către Corinteni, 1: 18-19:

*“Căci cuvântul crucii, pentru cei ce pier, este nebunie;  iar pentru noi, cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu. Căci scris este:* ***pierde-voi  înţelepciunea celor înţelepţi şi ştiinţa celor învăţaţi o voi nimici.”***

De fapt, în aceasta constă a-ţi lua crucea şi a urma lui Hristos: *să spui lumii: nu mă amăgi, lume. Ies din tine şi urmez lui Hristos. Stiu că înţelepciunea ta este falsă şi că ştiinţa ta este nebunie înaintea Domnului meu.*

Si, mai ales, să fii consecvent în hotărîrea ta şi oricât ar încerca lumea să te prindă în plasa ei, cu promisiuni şi împliniri materiale şi sociale, cu cântecul ei de sirenă amăgitoare, nu te lasa prins. Mergi pe calea ta de om al credinţei, fă bine tuturor, spune adevărul cuvântului lui Dumnezeu, iubeşte după modelul lui Hristos şi atunci, cu adevărat, vei urma Lui Hristos şi jugul tău va fi dulce, iar sarcian ta uşoară. (cf. Mt. 11: 30)

Există o întreagă teologie a crucii, în care teologii se întrec să explice ce înseamnă crucea în viaţa lumii. Dar nici un cuvânt al lor nu este mai percutant decât cuvântul Sfântului Apostol Pavel pe care l-am citat mai sus. Cea mai simplă teologie a crucii este Omul-Hristos răstignit pe ea, cu braţele întinse, într’un suprem gest de iubire şi de iertare adresat omenrii de atunci şi de oricând, care mereu Îl rastigneşte pe Fiul lui Dumnezeu. In Catedrala Naţională din Washington DC, în una din capelele de la parter, care are o catapeteasmă veche, o vedem pa Sfânta Fecioar cu Pruncul în braţe, privind amândoi spre credincioşi. Pruncul Iisus ţine micile lui braţe întinse în formă de cruce, prefigurând răstignirea. Oricine se răstigneşte pentru Hristos în inima sa, în iubire şi durere, acela a luat pe umerii săi crucea şi-I urmează Lui.

Crucea pe care a fost råstignit Iisus a avut o istorie tulburată. După moartea Sa şi după pogorîrea de pe cruce, a urmat Invierea Lui, înålțare la cer şi trimiterea Sfântului Duh, care i-a împins pe Apostoli la propoveduirea în toată lumea. Evreii au îngropat crucile pe care Iisus şi cei doi tâlhari fuseserå råstigniți, crezând cå Galileanul acela råstignit va fi uitat. Cele trei cruci au zăcut în påmântul Golgotei, peste care s'au aruncat gunoaiele oraşului Ierusalim, vreme de circa trei sute de ani. Intre timp, soarta creştinilor se schimbase: Lumea imperiului roman începuse să recunoască în Galilean pe Fiul lui Dumnezeu, pe Mesia pe care Iudeii Îl råstigniserå. Creştinismul cucerise lumea; Constantin cel Mare acordase noii religii aceleaşi drepturi ca si religiei pågân care începea så moarå.

Sfânta Elena, mama împåratului, a primit dreptul de la fiul ei så meargă la Ierusalim şi så înceapå såpåturile pentru a descoperi pe Golgota cruce lui Iisus. Intr'adevår, cele trei cruci au fost descoperite într'o fostă cisternă de apă, unde aproape se petrificaserå, dar dificultatea era så afle care era crucea adevårată. Plåcuța de lemn pe care era scris **Iisus Nazarineanul Impåratul Iudeilor** zăcea amestecată printre gunoaiele care acoperiserå groapa. Impåråteasa s'a rugat înpreunå cu creştinii din Ierusalim şi Dumnezeu s'a îndurat de rugåciunea lor: El le-a pus în inimå gândul så punå pe rând crucile peste un mort pe care îl duceau så-l îngroape. Când au pus crucea lui Iisus peste mort, acesta a înviat, a rostit câteva cuvinte şi a adormit din nou.

Vestea descoperirii Sfintei Cruci a umplut lumea de bucurie. Mii şi mii de pelerini au început så vinå şi så venereze Sfånta Cruce. Ea a fost luatå de Perşi, în urma unui råzboi cu Bizanțul, dar a fost råscumpåratå cu preț mare. Inainte de cåderea Bizanțului sub asaltul Turcilor, Patriarhul împreunå cu împåratul au hotårît så desfacă sfânta cruce în bucåți şi s'o trimitå pe ascuns, marilor biserici din din Europa, spre a o salva. Astfel Sf. Cruce a fost fåcutå bucåțele şi trimiså marilor Ierarhi care, la rândul lor, au împårțit-o altor ierarhi în subordine. Crucea mai tråieşte şi aståzi sub forma de mici bucåțele råspândite în toatå lumea.

Dar sfânta cruce tråieşte întreagå în inimile noastrå, ale adevåraților creştin, care o venerăm prin rugåciunile noastre, prin facerea semnului crucii când ne închinåm, prin acatistele dedicate ei şi prin actele solemne de venerare din Joia Mare a råstignirii lui Iisus când o scoatem în mijlocul bisericii şi de 14 Septembrie, când pråznuim Inålțarea Sfintei Cruci, patroana Bisericii noastre, când crucea este puså pe un taler pe flori şi scoaså de preot în mijlocul Bisericii. Aici preotul rosteşte nişte ectenii speciale iar strana rosteşte "Doamne, miluieşte" în patru serii de câte o sută, în timp ce preotul se apleacă pânå la påmânt în timpul rostirii fiecårei sute de "Doamne, miluieşte", după care crucea este puså pe analog şi toți creştinii vin så facå metanii şi s'o sårute spre venerare, în timp ce obştea cântå:

**"Crucii Tale ne închinåm, Ståpâne şi sfântå Invierea Ta o låudåm şi o mårim." Amin.**